

I.2. INFORMACIJA O IZVAJANJU NEKATERIH PROGRAMOV V VAJENIŠKI OBLIKI

Ministrica, pristojna za izobraževanje, je 9. 1. 2017 sprejela **sklep o uvedbi poskusa vajeniške oblike izvedbe programov srednjega poklicnega izobraževanja**, s katerim so se v šolskem letu 2017/2018 določeni izobraževalni programi na določenih šolah začeli izvajati tudi v vajeniški obliki. V naslednjih šolskih letih se je mreža šol in programov, v katerih se dijaki lahko izobražujejo tudi v vajeniški obliki, nekoliko dopolnila.

V šolskem letu 2025/2026 se bodo tako lahko dijaki v nekaterih izobraževalnih programih na nekaterih šolah izobraževali v vajeniški obliki, in sicer v programih:

- **Mizar** na Šolskem centru Novo mesto, Šolskem centru Slovenj Gradec, Šolskem centru Nova Gorica, Šolskem centru Škofja Loka in Lesarski šoli Maribor,
- **Kamnosek** na Srednji gradbeni, geodetski, okoljevarstveni šoli in strokovni gimnaziji Ljubljana,
- **Oblikovalec kovin - orodjar** na Strokovnem izobraževalnem centru, Srednji poklicni in strokovni šoli Bežigrad, Šolskemu centru Škofja Loka, Šolskem centru Novo mesto, Šolskem centru Nova Gorica, na Tehniškem šolskem centru Maribor, Šolskem centru Ptuj ter Srednji poklicni in tehniški šoli Murska Sobota,
- **Gastronomske in hotelirske storitve** na Srednji šoli Izola in Srednji šoli za gostinstvo in turizem Radenci,
- **Steklar** na Šolskem centru Rogaška Slatina,
- **Papirničar** na Strokovnem izobraževalnem centru, Srednji poklicni in strokovni šoli Bežigrad (program se bo izvajal samo v vajeniški obliki),
- **Slikopleskar – črtnilnik** na Šolskem centru Kranj in Srednji gradbeni šoli in gimnaziji Maribor,
- **Strojni mehanik** na Šolskem centru Novo mesto, Šolskem centru Škofja Loka, Šolskem centru Velenje in Šolskem centru Krško – Sevnica,
- **Zidar** na Šolskem centru Kranj, Šolskem centru Novo mesto, Srednji gradbeni, geodetski, okoljevarstveni šoli in strokovni gimnaziji Ljubljana in Srednji gradbeni šoli in gimnaziji Maribor,
- **Elektrikar** na Šolskem centru Kranj in Šolskem centru Velenje,
- **Mehatronik operater** na Šolskem centru Novo mesto, Srednji tehniški šoli Koper, Strokovnem izobraževalnem centru, Srednji poklicni in strokovni šoli Bežigrad, Šolskem centru Kranj, Srednji poklicni in tehniški šoli Murska Sobota,
- **Klepar – krovec** na Šolskem centru Ptuj in Strokovnem izobraževalnem centru, Srednji poklicni in strokovni šoli Bežigrad (program se bo na slednji šoli izvajal samo v vajeniški obliki),
- **Avtoserviser** na Strokovnem izobraževalnem centru, Srednji poklicni in strokovni šoli Bežigrad, Šolskemu centru Škofja Loka, Šolskem centru Novo mesto in Šolskem centru Ptuj,
- **Avtokaroserist** na Strokovnem izobraževalnem centru, Srednji poklicni in strokovni šoli Bežigrad, Šolskemu centru Škofja Loka, Šolskem centru Novo mesto in Šolskem centru Ptuj,
- **Tapetnik** na Šolskem centru Škofja Loka,
- **Inštalater strojnih inštalacij** na Šolskem centru Škofja Loka, Šolskem centru Nova Gorica, Šolskem centru Novo mesto in Šolskem centru Ptuj,
- **Dimnikar** na Srednji gradbeni šoli in gimnaziji Maribor,
- **Tesar** na Šolskem centru Novo mesto, Srednji gradbeni šoli in gimnaziji Maribor ter Srednji gradbeni, geodetski, okoljevarstveni šoli in strokovni gimnaziji Ljubljana,
- **Izvajalec suhomontažne gradnje** na Srednji gradbeni šoli in gimnaziji Maribor,
- **Pečar - polagalec keramičnih oblog** na Srednji gradbeni šoli in gimnaziji Maribor in Srednji gradbeni, geodetski, okoljevarstveni šoli in strokovni gimnaziji Ljubljana ter
- **Izdelovalec kovinskih konstrukcij** na Šolskem centru Ptuj.

V razpisu so ti programi na navedenih šolah posebej označeni z * in s **pripisom, da se bo program izvajal tudi v vajeniški obliki**.

Vajeniška oblika izobraževanja se od obstoječe tako imenovane šolske oblike izobraževanja razlikuje samo v tem, da se večji del izobraževanja izvede pri delodajalcu. V vajeniški obliki izobraževanja se namreč vsaj polovica oziroma 50 % izobraževalnega programa izvede kot praktično usposabljanje z delom pri delodajalcih (okvirno 56 tednov v treh letih), medtem ko je ta delež v šolski obliki izobraževanja nižji in znaša povprečno 22 % oziroma 24 tednov praktičnega usposabljanja z delom pri delodajalcih.

Delodajalce, pri katerih so na voljo vajeniška učna mesta, lahko kandidati **najdejo na spletni strani** Ministrstva za vzgojo in izobraževanje pod rubriko Vpis v srednje šole in naslovom Učna mesta oziroma na povezavi: <https://www.gov.si teme/vpis-v-srednjo-solo/> in na povezavi www.mojaizbira.si, kjer je objavljen Centralni register učnih mest.

Seznam delodajalcev se bo še dopolnjeval in bo na voljo na predhodno navedenih šolah, kjer bodo kandidatom za vpis v vajeniško obliko izobraževanja tudi sicer na voljo vse informacije v zvezi z vpisom, sklenitvijo vajeniške pogodbe in izobraževanjem na način vajeništva.

Šole, ki bodo izvajale vajeniško obliko izobraževanja, bodo izvajale tudi običajno šolsko obliko izobraževanja, v sklopu katere se praktično usposabljanje z delom pri delodajalcih izvaja na podlagi kolektivne ali individualne učne pogodbe. Obe obliki izobraževanja, tako vajeniška kot šolska, sta si enakovredni in zagotavljata udeležencem povsem enak standard izobrazbe, enako poklicno kvalifikacijo in enako možnost za nadaljevanje izobraževanja. **Prednost**

vajeniške oblike pa je, da udeležencu omogoča zgodnejši stik s potencialnim delodajalcem in nabiranje praktičnih izkušenj, ki so pomembne za poklicno kariero, saj večajo možnosti za zaposlitev po končanem izobraževanju. V času izobraževanja ima dijak, ki se bo v programu izobraževal v vajeniški obliki, povsem enake pravice in obveznosti kot dijak, ki bo v isti program vpisan v šolski obliki.

V primeru omejitve vpisa v izobraževalni program na izbrani šoli, kjer se bo izvajal program tudi v vajeniški obliki, ima pri vpisu kandidat, ki bo v roku predložil vajeniško pogodbo, to je **najkasneje do začetka izbirnega postopka (16. 6. 2025)**, prednost pred kandidati, ki se bodo v ta program prijavi v šolski obliki izvedbe izobraževalnega programa. Kandidat s pravočasno dostavljeno vajeniško pogodbo bo namreč iz izbirnega postopka izvzet.

Kandidati, ki se želijo izobraževati v vajeniški obliki v navedenih izobraževalnih programih in izbranih šolah, **izpolnijo enako prijavnico** kot vsi kandidati za vpis v srednjo šolo, **pri navedbi programa pa morajo označiti informacijo, da gre za vajeniško obliko** (primer: Izobraževalni program: MIZAR – VAJENIŠKA OBLIKA).

Prijavni in vpisni postopek v izobraževalni program, ki se bo izvajal tudi v vajeniški obliki, je povsem enak kot prijavni in vpisni postopek v izobraževalni program, ki se bo izvajal v redni šolski obliki. Roki, določeni z rokovnikom za vpis v srednje šole, veljajo za vse kandidate, ki se prijavljajo na vpis ne glede na različni izvedbi izobraževalnega programa.